

Artsliste planter "Den vilde naturlog"

Foto: David Nash, Københavns Universitet

Plænekransemos *Rhytidiadelphus squarrosus*

Mos har ikke blomster, men formerer sig i stedet med bittesmå sporer. Mos kan ses hele året rundt.

Plænekransemos findes i mange græsplæner, særligt på skyggefulde og/eller fugtige steder. Kend den på de bløde, oprette og rødlig stængler og dens flotte stjerneform når den ses oppe fra.

Mos holder på fugten og skaber et fugtigt og lunt miljø, der er gemme- og levested for mange smådyr. Fugle er også glade for mos, som de bruger til at fore deres reder med. Nede i mosset kan man også finde et af verdens sejeste dyr, bjørnedyret. Bjørnedyret er et af verdens mest hårdføre dyr og kan overleve i rummet, i dybfrosne arktiske søer, på toppen af bjerge og i ørkener. – Men de lever også lige for dine fødder i mosset i græsplænen. Bjørnedyr er mikroskopiske dyr, så det kræver mikroskop at se dem.

Der findes mere end 600 arter af mos i Danmark.

Tusindfryd *Bellis perennis*

Blomstring: Marts-november

Tusindfryd findes i mange græsplæner, hvor de står og stråler som små sole. Blomsterne lukker sig om aftenen, og når det bliver fugtigt og overskyet, men åbner sig og stråler, når solen skinner.

De overlever fint i græsplænen da deres flade bladrosetter lige dukker sig under græsslåmaskinen. Får de lov at vokse, kan de blive op til 15 cm høje.

Tusindfryd insektbestøves når bierne henter pollen, og den er særlig vigtig både fordi, der som regel er mange tusindfryd og pga. den lange blomstringsperiode.

Tusindfryd hører til Kurvblomstfamilien Asteraceae der i Danmark regnes for mere end 150 arter + underarter samt et utal af småarter.

Foto: David Nash, Københavns Universitet

Artsliste planter "Den vilde naturlog"

Foto: Leif H. Sørensen, Trente Mølle Naturskole

Rød tvetand *Lamium purpureum*

Blomstring: April-august

Rød tvetand findes tit i græs, hvor den kan være lav på slåede dele eller højere, op til 35 cm, hvor der ikke slås græs. På rød tvetand er stængel og blade ofte rødlig foroven. Blomsterne besøges af insekter, bl.a. sommerfugle, bier og langsnablede humlebier. Frøene har endvidere et lille olielegeme, en lækker madpakke som får myrer til at slæbe frøet hjem til deres myrebo, hvorved frøene spredes.

Rød tvetand hører til læbeblomstfamilien der i Danmark tæller omkring 40 arter. Mange krydderurter og lægeplanter hører til læbeblomstfamilien, fx Lavendel, Mynte, Citron-Melisse, Timian og Merian.

Foto: Naturhistorisk Museum Aarhus

Almindelig bøg *Fagus sylvatica*

Blomstring: Maj

Bøg kan som træ vokse sig op til 40 m. højt, men kan også klippes og derved holdes lavt og busket til hæk. Da bøgen beholder de brune, visne blade på de nederste 3-4 m. om vinteren, er bøggehække også om vinteren et fint skjul for både fugle og smådyr.

Mange insekter, smådyr og svampe kan leve på bøgen.

Bøgens frugter, bog, og egens frugter, agern, kaldes tilsammen for olden. Olden samles og spises af bl.a. mus, egern og en lang række fugle.

Bøgen hører til Bøgefamilien Fagaceae der i Danmark bl.a. også tæller eg (stilk-, vinter-, og rød-) og ægte kastanie.

Foto: Leif H. Sørensen, Trente Mølle Naturskole

Løgkarse *Alliaria petiolata*

Blomstring: Maj-juli

Løgkarse findes tit på næringsrige steder i skove, langs stier og skovveje, på ryddepladser m.v. men også i haver, langs skel, i hækken og i det uslåede hjørne. Løgkarse bliver op til 70 cm høj, med langstilkede, hjerteformede og groft tandede blade. Hele planten er spiselig og kendes endvidere på dens duft og smag af løg/hvidløg.

Løgkarse er en vigtig værtsplante for sommerfugle. Særligt Aurora, hvis stigende hyppighed og udbredelse sættes i sammenhæng med løgkarses stigende hyppighed. Også andre sommerfugle af hvidvingefamilien besøger løgkarse, fx Grønåret kålsommerfugl og Lille kålsommerfugl.

Løgkarse hører til Korsblomstfamilien Brassicaceae der indeholder omkring 70 arter i Danmark.

Foto: Naturhistorisk Museum Aarhus

Almindelig Mælkebøtte/Fandens mælkebøtte *Taraxacum sect. Ruderalia*

Blomstring: Maj-august

Mælkebøtten er kendt af de fleste og nem at finde. Den bor både i græsset, mellem fliserne og hvor der ellers måtte være en lille lys plet at vokse på. Mange insekter besøger mælkebøttens blomster, bl.a. sommerfugle, honningbier, humlebier og biller.

Mælkebøtter kan selvbestøve og udvikle kloner, der findes derfor flere hundrede småarter af mælkebøtter i Danmark.

Mælkebøtte hører til Kurvblomstfamilien Asteraceae der i Danmark regnes for mere end 150 arter + underarter samt et utal af småarter.

Artsliste planter "Den vilde naturlog"

Foto: David Nash, Københavns Universitet

Hvid-kløver *Trifolium repens*

Blomstring: Juni-september

Hvid-kløver dyrkes i landbruget som foderplante, men findes også i mange græsplæner hvor de ofte er sået med ud pga. deres kvælstoffikserende egenskaber, som hjælper med at holde græsset frodigt.

Kløverblomster har en stor nektarproduktion og er derfor attraktive for honningsøgende insekter som bier og sommerfugle.

De lykkebringende firkløvere, med fire småblade mod normalt tre, ses oftest hos hvid-kløver. Man kan også være heldig at finde hvid-kløvere med 5, eller i sjældne tilfælde endnu flere, småblade.

Kløver hører til Ærteblomstfamilien Fabaceae. Der findes 16 arter af kløver i Danmark.

Foto: Naturhistorisk Museum Aarhus

Almindelig røllike *Achillea millefolium*

Blomstring: Ultimo juni-oktober

Røllike findes ofte i græsplænen, i vejkanter mv. Bliver der slået vil man stadig kunne finde røllikens fine fjersnitdelte blade nede blandt græsstråene. Millefolium betyder "tusind-blad" og henviser til det findelte løv. Får den lov at vokse op bliver den 15-60 cm høj. Almindelig røllike har en karakteristisk stærk og krydret lugt, som gør den nem at kende.

Mange bestøvende insekter besøger røllikens blomster, mens gråsisken og bjergirisker gerne besøger de afblomstrede blomsterstande for at spise af frøene.

Røllike hører til Kurvblomstfamilien Asteraceae der i Danmark regnes for mere end 150 arter + underarter samt et utal af småarter.

Artsliste planter "Den vilde naturlog"

Foto: Leif H. Sørensen, Trente Mølle Naturskole

Stor nælde 'Brændenælde' *Urtica dioica*

Blomstring: Juli-august

Stor nælde eller Brændenælde er kendt af de fleste. Den har mange voksesteder, men foretrækker særligt steder med højt kvælstofindhold.

Mange af vores danske sommerfuglearter lægger udelukkende deres æg på stor nælde. Når æggene klækker, er der masser af mad til larverne, da brændenældens blade er noget af det mest næringsrige der findes. Brændenælderne er bl.a. vigtige for Nældens takvinge, Admiral og Dagpåfugløjje.

Stor nælde hører til i Nældefamilien Urticaceae. I Danmark tæller slægten nælde, foruden Stor nælde, også Liden nælde og Sump-nælde.

Foto: Bjørli Lehmann, Vestre Hus Børnenaturcenter

Almindelig vedbend *Hedera helix*

Blomstring: September-november

Vedbend er en klatrende stedsegrøn busk, eller lian, der hæfter sig til stammer, murværk, klipper m.v. med særlige "klatrerødder". Bladformen er forskellig på de nedre, golde, og de øvre, blomstrende, skud.

Blomstringstiden er usædvanlig sen og giver vigtig næring til bestøvende insekter sidst på sæsonen. Når vedbend blomstrer, tiltrækker den bl.a. bier, sommerfuglen Admiral og humlebier. Fugle spiser (og tåler, modsat mennesker) bærrerne og spreder frøene.

Artsnavnet helix er af græsk helisso = "jeg snor mig". Det danske slægtsnavn Vedbend betyder "træ-bånd".

Almindelig vedbend hører til Vedbendfamilien Araliaceae. I Danmark er slægten Vedbend kun repræsenteret af Almindelig vedbend.